

Húsvét 3. vasárnapja

ApCsel 5,27b–32.40b–41

**„Inkább kell engedelmeskedni Istennek,
mint az embereknek”**

A főpap kérdőre vonta őket: „Szigorúan megparancsoltuk nektek, hogy ne tanítsatok abban a névben, és lám, egész Jeruzsálem tele van tanításotokkal. Ránk akarjátok háritani annak az embernek a vérért.” Péter és az apostolok így válaszoltak: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek. Atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit keresztfára feszítve megöltetek. Isten jobbára emelte, fejedelemmé és Megváltóvá, hogy megtérítse Izraelt, és megbocsássa bűneit. Mi ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk, és a Szentlélek is, akit az Isten megadott azoknak, akik engedelmeskednek neki.” ... Behívatták az apostolokat, megvesszőztették őket, aztán rájuk parancsoltak, hogy Jézus nevében ne beszéljenek, és szabadon engedték őket. Boldogan távoztak a főtanácsból, mert méltók lettek rá, hogy Jézus nevéért gyalázatot szenvedjenek.

Ebben a szakaszban Jézus peréhez hasonló történik az apostolokkal. Itt is a vádló és a kihallgatás vezetője a főpap, aki egyben a hivatalos zsidó vallásosság képviselője. A főpap monológja nemcsak a vallástanítás elveinek tisztázásáról szól, hanem arról is, hogy őt vádolják Jézus megölésével. Mintha visszhangozna Mt 27,25 kijelentése, ahol a nép a főpapok felbujtása következtében Pilátustól Jézus keresztre feszítését kéri még önátkozással is súlyosbítva a helyzetét, amikor azt kiabálják: „Az ő vére rajtunk és fiainkon!” Anélkül, hogy a fenti mondat igazságtartalmán és jelentésén vitatkoznánk, az ApCsel-ben a főpap szájából egy elhárító mondat hangzik el: nem akarja elismerni, hogy Jézus haláláért felelős. Ezt a vádat a zsidó kutatók Jézus tanítványainak propaganda-termékeként értékelik. Ez azért különös, mert Jézus kivégzése római módon történt, keresztre feszítéssel, és nem zsidó módon, megkövezéssel, és végső soron a római katonák közreműködésével. Az a tény, hogy mégis a főpapnak védekezni kell Jézus meggyilkolásának vádjá miatt, azt jelenti, hogy kezdettől fogva nem tartották ezt a kivégzést római kezdeményezésre végzett halálos ítéletnek, hanem Jézust vallási mártírnak tekintették, aki a főpap politikai és vallási tekintélyét megkérdőjelezte, így ezért kellett meghalnia. Tehát a jeruzsálemi ösgyülekezet ígehirdetéséből csak ez zavarja a zsidó hivatalos vallási vezetőket. Ami

azt jelenti, hogy nem a keresztény, vagy a jézusi megváltástan támaszt ellentéteket a hivatalos jeruzsálemi vezetés és az ősegyház között, hanem Jézus perének korai emléke. Illetve a főpap felelősségének elterjedése.

A felolvasott szakaszból hiányzik az a 33v., amely a nagytanácsnak azon szándékáról tudósít, hogy „*meg akarták ölni őket*”. Mint ahogy a következmény sem található meg, hogy erről a szándékuktól végül is csak a bölcs Gamaliel beszélte le őket. A dokumentum az ősegyház halálos fenyegetettségének tényét állítja elének. Ez azért különös, mert Jézus perétől az apostolok távol tartják magukat, a perben egyetlen személy sem vállalta, hogy tanúskodjék Jézus mellett. Ami azt jelenti, hogy a per, a keresztre feszítés és ezen esemény között történt valami olyan lényeges esemény, amely megváltoztatta a félénk apostolok gondolkodását és harcos hőssékké érlelte őket. Mindazok, akik tagadják Jézus feltámadását, nem tudnak igazán magyarázatot adni erre a változásra. Jézus feltámadásának ugyanis a követők lelkében a hitükhöz való ragaszkodás fokában tapasztalhatunk gyökeres változást.

Az apostolok és Jézus követői nem kívülről figyelik mesterük magányos harcát, amelyet az Isten becsületéért folytatott az őt kisajátító vallási hatóságokkal szemben, hanem ennek a harcnak a folytatói lesznek. Ettől kezdve nemcsak emlékeznek Jézus tanítására, őrzik a szavainak és tetteinek emlékét, hanem igyekeznek úgy is viselkedni, amint Jézus viselkedett. Az elköteleződésnek, a tanítványi létnek egy újabb állomását élük meg, amely természetesnek tartja az áldozatvállalást is. Jézus műve ezért a feltámadásában teljesedik be, mert az változtatja meg követőinek a szemléletét. Tanulókból képviselők lesznek, a szemlélőkből Jézus művének folytatására jelentkezők. Ez a lépés minden katekézisnek a kulcspontja. Az a vallásoktatás, amely nem tudja ezt a változást előidézni, csak ismereteket adott át, és nem közvetítette az apostolok tanúságtevő hitét.